

Verksamhetsberättelse 2023

Ålands
Skogsvårdsförening

Verksamhetsledarens översikt

Under det gångna året har det känts som vi återgått till relativt normala förhållanden. Hösten 2022 återplanterades de sista Alfrida ytorna, virkesvolymerna närmar sig nu det normala och skogsbestånd drabbade av granbarkborreskador har minskat avsevärt. Vi har också kunnat se att röjningsarealerna antligen blivit i en nivå som vi kan anse som tillfredsställande.

Personalsituationen har varit stabil och skogsarbetare verksamma med plantering och röjning har funnits tillgänglig. Ett nytt lagting valdes på hösten och det är således läge att bestämma sig för nytt innehåll i skogspolitiken. En riksskogstaxering genomfördes under sommaren och en ny skogsportal där Landskapet står som huvudman kunde köras i gång. Nu är det bara att uppdatera skogsprogrammet från 2017 och se över stödformerna inom skogsnäringen. I riket genomfördes en revision av skogsstödena under året utan större förändringar.

Lönsamt och klimatsmart åländskt skogsbruk har varit temat för året. En utredning av konsultbolaget TAPIO presenterades på höstmötet och arbetet med det kommer att fortsätta under de närmaste åren. Lönsamheten är fortsättningsvis hög i våra närregioner och vår gemensamma målsättning bör vara att närma oss dem.

Ett nytt program för frivilligt skydd av livsmiljöer antogs av Landskapsregeringen under hösten och gav skogsägarna möjlighet att söka stöd och freda sin skog för en tioårsperiod. 23 ansökningar kom in varav 17 godkändes. Nu är det bara att hoppas på att intresset för detta ändamål kvarstår.

Vi kommer fortsättningsvis fokusera på lönsamheten i skogsbruket och följa upp priserna i vår virkesprisbarometer. Där kan skogsägarna bidra genom att lämna in virkeslikvider som behandlas helt anonymt för att få en så bra och klar prisbild på det åländska virket som möjligt. Största förändringen av virkespriserna kan man notera på energivirke som skjutit i höjden i våra närregioner. Det har blivit allt vanligare att även massaveden tas tillvara som energivirke pga hög efterfrågan. Förhoppningsvis ska förändringar också ske här på Åland och få ytterligare en värmeanläggning till Mariehamn de närmaste åren.

Bokslutet 2023 visar ett underskott på drygt 34.000 €. Ett underskott som varit känt skulle komma pga beställningen av utredningen "Lönsamt- och klimatsmart åländskt skogsbruk". Likviditeten är fortsättningsvis god och bokslutet föregående år visade ett resultat på drygt 40.000 €. I och med nya siffror och scanning av de åländska skogarna kommer skogsbruksplaneringen att ge ett extra tillskott av medel de närmaste åren.

En större förändring som också kan noteras är att övriga intäkter stigit markant. Det beror på att föreningen numera fakturerar plantkostnaderna vid planteringen i stället för plantproducenten. Det har tidigare upplevts som rörigt när föreningen fakturerat för själva arbetskostnaden vid plantering medan plantproducenten fakturerat för plantorna.

Torbjörn Björkman,
Verksamhetsledare

Föreningens administration 2023

Styrelsemedlemmar

Ordförande:	Johan Mörn, Saltvik	
Viceordf.	Niclas Eriksson, Lemland	Suppleant Mathias Sandberg, Lemland
Ledamot:	Emilia Ekström, Jomala	Suppleant Nils Mörn, Saltvik
	Joakim Åkerlund, Lumparland	Suppleant Anton Alm, Lumparland
	Daniel Melander, Hammarland	Suppleant Jenny Sundqvist, Hammarland
	Anders Nordqvist, Saltvik	Suppleant Mattias Sundberg, Geta
	Mats Sjölund, Hammarland	Suppleant Benny Klingberg, Sund
Sekreterare:	Torbjörn Björkman	
Bokföring:	ÅPF (Ålands Producentförbund), Jomalagårdsväg 16-1, 22150 Jomala tel. 329 841	
Revisorer:	KPMG Oy Ab / David Mattsson	

Medlemsavgifter 2023

Ha	€
0-10,0	37
10,1-20	58
20,1-40	80
40,1-60	100
60,1-	135

Stödande medlemmar 37 €

Antalet medlemmar i föreningen 31.12 2023 är 1952 st.

Föreningens administration 2023

Styrelsearbetet

Styrelsen har haft sex möten under året och bl.a. diskuterat och tagit beslut i följande ärenden.

- Ett nytt plantavtal med Mickelsö handelsträdgård för åren 2023-25 godkändes
- Ett yttrande om förslag till ny vattenlag godkändes
- En utredning om Lönsamt och klimatsmart åländskt skogsbruk beställdes av konsultbolaget TAPIO
- Ett remissvar om förslag till frivilligt biotopskydd inlämnades
- En kursplan och uppföljning av den diskuterades kontinuerligt under mötena
- Markberedningsavtalet med Ålands Hugg Ab förlängdes med fyra år och gäller nu för åren 2023-27

Vårmetet

Vårmetet hölls 11 april vid Ålands Yrkesgymnasium, Hotell och restaurangheten tillsammans med Ålands producentförbund. Antal närvarande medlemmar var ca 40 st.

Jonas Cedergren, Skogforsk, föreläste under temat "Aktuella forskningsområden inom Skogforsk"

Höstmötet

Höstmötet hölls den 28 november vid Ålands yrkesgymnasium, Hotell och restaurangheten tillsammans med Ålands producentförbund. Antalet närvarande medlemmar var 55 st. Till ordförande för år 2024 omvaldes Johan Mörn från Saltvik. Till nya styrelsemedlemmar för åren 2024-26 valdes Jenny Sundqvist, Hammarland med Benny Klingberg, Sund, som suppleant. Anders Nordqvist från Saltvik omvaldes för en ny treårsperiod med Mattias Sundberg, Geta som suppleant. Till ny suppleant för Daniel Melander för perioden 2024-25 valdes Liz Mattsson, Hammarland.

På mötet presenterade Henry Schneider från konsultbolaget TAPIO utredningen "Lönsamt och klimatsmart åländskt skogsbruk". Utredningen var en beställning av styrelsen som gjordes i början av året.

SLC (Svenska lantbruksproducenternas centralförbund)

SLC (Svenska lantbruksproducenternas centralförbund)

Ålands skogsvårdsförening har varit medlem i Svenska lantbruksproducenterna Centralförbund sedan 2018. Föreningen har en medlem i skogsutskottet samt fullmäktige. Jan Salmén har varit medlem i skogsutskottet samt som ordinarie medlem av SLC fullmäktige. Hans ersättare i fullmäktige har varit Johan Mörn. Skogsutskottet har haft två möten under året och fullmäktige har träffats 2 ggr.

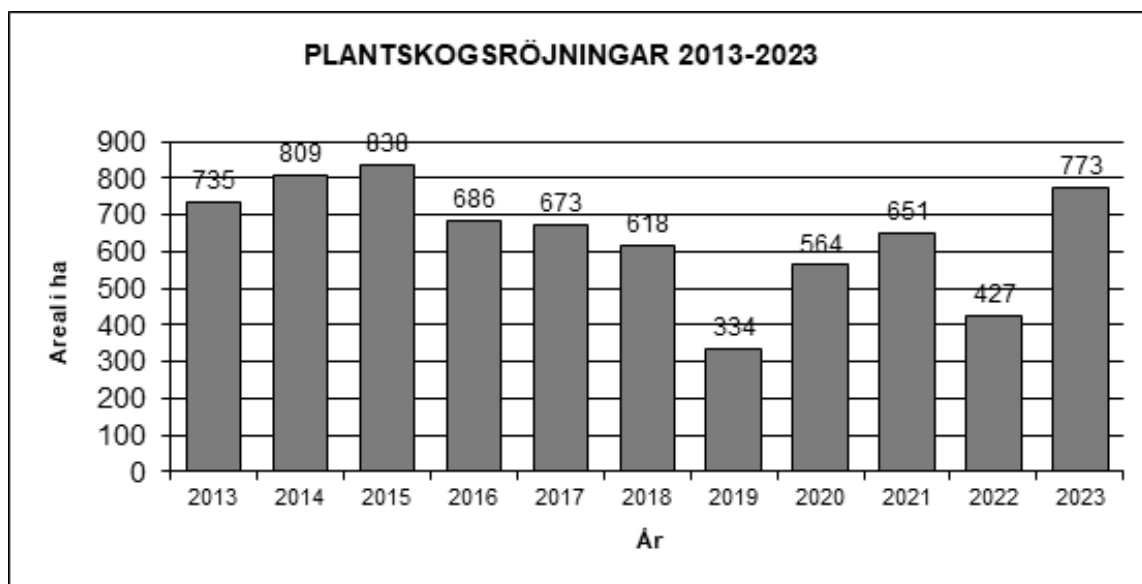

Plantskogsvård

Plantskogs- och istandsättningsröjning

Röjningsarealen för innevarande år blev 773 ha. Arealen kan anses som tillfredsställande jämfört med tidigare år. Målsättningar är att framöver ha röjningsarealer mellan 700-800 ha per år. Antal skogsarbetare sysselsatt med

röjning har varit ca 10 st. De flesta fungerar idag som entreprenörer vilket också har varit föreningens målsättning eftersom det ger oss större flexibilitet och mindre administration.

Röjningsarealen för år 2023 var 773 ha vilket är en riktning mot normala röjningsarealer. Målsättningen är att komma upp i samma nivå detta år.

Föreningen har numera bättre börjat följa upp kvaliteten på röjningsarbetet. Här kontrollerar Robert Hellgren stamantalet mha en 3,99 m lång käpp.

Förnyelse av skog

Markberedning och skogsplantering

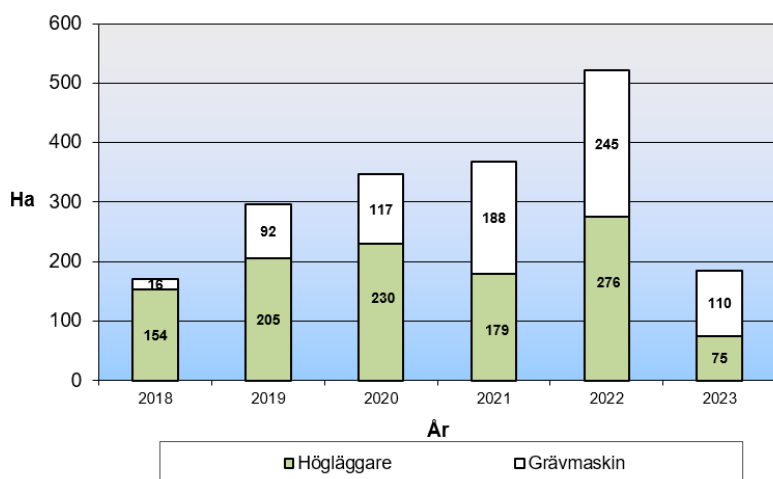
Både markberednings- och skogsodlingsarealerna har minskat kraftigt det senaste året. De sista Alfrida ytorna planterades 2022 vilken är en naturlig förklaring till detta. 2023 markbereddes totalt 185 ha (2022, 521 ha). Markberedning med grävmaskin utfördes på 110 ha och med högläggare 75 ha. Arealerna har minskat kraftigt jämfört med året innan bl.a. pga att markberedningarna inte

blev klara för säsongen 2023 utan stor del av markberedningarna med grävmaskin kommer att utföras under vårvintern 2024.

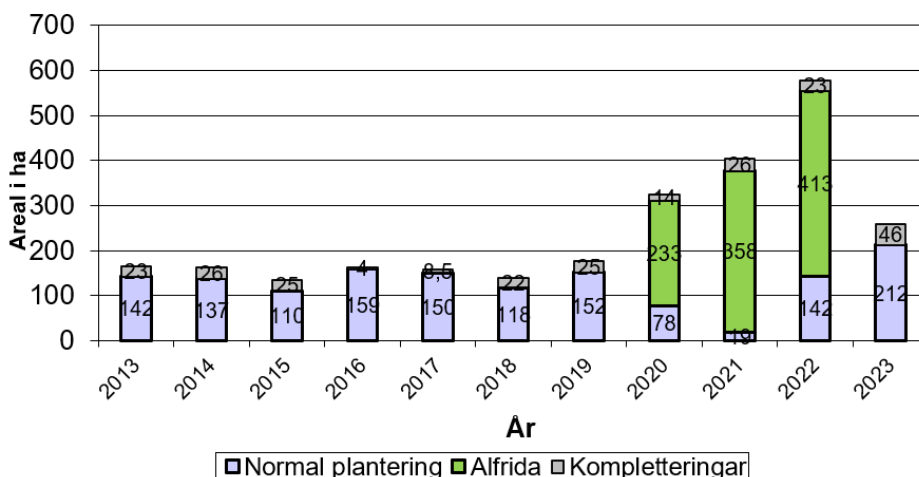
Bland planteringarna på totalt 258 ha var trädslagsfördelningen 59% tall och 41% gran.

Mickelsö Handelsträdgård levererade de åländska plantorna. Endast en mindre mängd björk och lärk importerades från Mellanå plantskola i Kristinestad samt Forelia i Nurmijärvi.

MARKBEREDNING 2018-2023

SKOGSODLINGAR PÅ ÅLAND 2013-2023

Skogscertifiering

PEFC

Åland är endel av Södra Finlands Skogscertifieringsområde. Den som sköter den regionala gruppcertifieringen är Föreningen för Hållbart skogsbruk (KMY) som finansieras av MTK, Skogsindustrin rf och Finlands sågverksindustri. Skogsvårdsföreningen är medlem i SLC och har således möjlighet att vara endel av Södra Finlands certifieringsområde. Alternativt skulle vara att bilda ett eget certifieringsområde men då skulle också kostnaderna vara orimliga iförhållande till nuvarande nivå. De som är medlemmar i föreningen är också certifierade enligt PEFC och erhåller bättre betalt för virket än ocertifierat virke.

I augusti hölls en fortbildningsdag för skogsfackmän om bl.a. nya interna revisioner som kommer att ingå i de framtida fältrevisionerna.

2023 hölls ingen fältrevision på Åland.

Fortbildningsdag för skogsfackmän om intern revision av PEFC. Från vänster Mats Holmgård tf skogsombudsman SLC, Maria Nyström och Kaisa Kettunen från Föreningen för hållbart skogsbruk, (KMY).

Resultaträkning	Not	1.1 - 31.12.2023	1.1 - 31.12.2022
Ordinarie verksamhet			
Skogsvård			
Intäkter			
Medlemsavgifter		112 600,71	110 349,00
Rådgivning LR		120 000,00	120 000,00
Donationer		0,00	0,00
Övriga intäkter		203 217,27	53 025,56
Summa intäkter		435 817,98	283 374,56
Kostnader	1		
Löner		169 630,98	154 238,43
Pensionskostnader		31 272,82	27 873,68
Övriga lönebikostnader		11 112,92	7 289,88
Summa personalkostnader		212 016,72	189 401,99
Arbetsledning Arbetsjänst		-41 689,41	-34 772,59
Avskrivningar		0,00	481,73
Övriga kostnader		296 015,90	100 190,98
Summa kostnader		466 343,21	255 302,11
Summa Skogsvård		-30 525,23	28 072,45
Arbetsjänst			
Intäkter			
Röjning		194 069,25	125 816,85
Plantering		66 461,54	151 714,34
Markberedning		68 261,57	138 155,60
Trädplantor		0,00	16 584,90
Övriga intäkter		0,00	0,00
Summa intäkter		328 792,36	432 271,69
Kostnader			
Löner		3 562,46	20 221,73
Pensionskostnader		317,47	3 951,48
Övriga lönebikostnader		78,89	792,06
Summa personalkostnader		3 958,82	24 965,27
Arbetsledning		41 689,41	34 772,59
Köpta tjänster		291 602,14	352 581,81
Övriga kostnader		2 524,84	12 153,21
Summa kostnader		339 775,21	424 472,88
Summa Arbetsjänst		-10 982,85	7 798,81
Överskott/underskott ordinarie verksamhet		-41 508,08	35 871,26
Finansiella intäkter och kostnader			
Dividendintäkter		3 090,07	5 013,78
Ränteintäkter		4 081,58	1,12
Övriga finansiella intäkter		0,00	0,00
Räntekostnader		3,22	23,23
Övriga finansiella kostnader		0,00	164,85
Summa Finansiella intäkter och kostnader		7 168,43	4 826,82
Räkenskapsperiodens överskott / underskott		-34 339,65	40 698,08

Balansräkning	Not	31-12-2023	31-12-2022
A K T I V A			
BESTÅENDE AKTIVA			
Placeringar	1		
Övriga andelar		201,83	201,83
Andel i stiftelse		100,00	100,00
Fonder		200 000,00	0,00
Placeringar totalt		200 301,83	301,83
BESTÅENDE AKTIVA TOTALT		200 301,83	301,83
RÖRLIGA AKTIVA			
Fordringar			
Kortfristiga fordringar			
Fordringar		56 472,02	14 963,50
Resultatregleringar		0,00	24 454,76
Kortfristiga fordringar totalt		56 472,02	39 418,26
Fordringar totalt		56 472,02	39 418,26
Övriga aktier och andelar		0,00	200 000,00
Kassa och bank		174 708,58	216 403,63
RÖRLIGA AKTIVA TOTALT		231 180,60	455 821,89
A K T I V A		431 482,43	456 123,72
P A S S I V A			
EGET KAPITAL			
Övriga fonder			
Reservfond		114 644,30	114 644,30
Balanserad vinst från tidigare perioder		298 881,76	258 183,68
Räkenskapsperiodens vinst/förlust		-34 339,65	40 698,08
EGET KAPITAL TOTALT		379 186,41	413 526,06
FRÄMMANDE KAPITAL			
Kortfristiga skulder	2		
Leverantörsskulder		15 765,44	0,00
Skatteskulder		13 466,80	12 974,54
Resultatregleringar		23 063,78	29 623,12
Kortfristiga skulder totalt		52 296,02	42 597,66
FRÄMMANDE KAPITAL TOTALT		52 296,02	42 597,66
P A S S I V A		431 482,43	456 123,72

Skogscertifiering

FSC

Ålands Skogsvårdsförening erhöll sitt FSC certifikat den 1.12 2016. Årets revision gick av stapeln den 14-16 november. Fältobjekten som besöktes var i Lumparland, Sund och Finström. Totalt noterades 1 allvarlig avvikelse, 4 mindre avvikelser och 2 observationer. Den allvarliga avvikelsen gällde att grova träd över 60 cm på brösthöjd hade avverkats. Enligt standarden ska levande träd av värde för den biologiska mångfalden bevaras vid alla skogsbruksåtgärder; enskilda träd eller små grupper av

träd vars brösthöjdsdiameter är minst 60 cm för tall, gran och björk och övriga inhemska trädslag 40 cm.

Under hösten hölls även en FSC skolning för skogsfackmän om den nya standarden. Verksamhetsledaren deltog den i internationell FSC träff i Tjeckien den 17-19 maj.

Vid årets slut var 24 skogsägare anslutna till FSC. Den totala arealen FSC skogsbruksmark är nu 6075 ha.

Skolningen med nya FSC standarden gjordes under ledning av Henry Schneider från TAPIO och Anna Ylä-Anttila, FSC Finland.

Kurser och skolning

Under året hölls följande kurser och skolningsverksamhet för skogsägare och skogsfackmän samt entreprenörer.

Grundkurs för skogsägare

Deklarationskurs

Miljöcertifiering PEFC

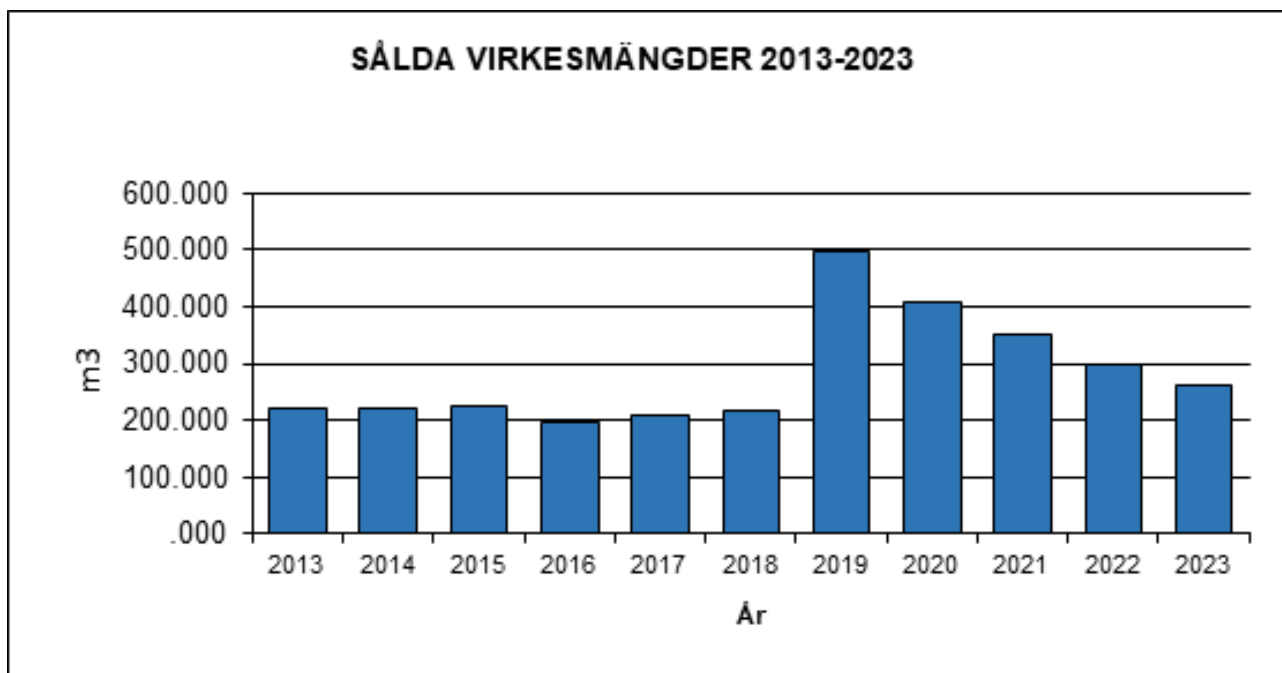
Miljöcertifiering FSC

Avverkningar

Avverkningsvolymerna 2023 blev totalt 260 037 m³. Således en fortsatt nedgång från tidigare volymer men högre än normala volymer som uppmättes före Alfrida.

Det inlämnades förnyelseplaner bestående av totalt 283 ha kalavverkningar (443 ha 2022) och 560 ha naturliga förnyelser, (523 ha 2022). Av de beståndsvårdande avverkningarna var 475 ha klenare gallring, (439 ha 2022) 940 ha grövre gallring (860 ha 2022) samt 245 ha överståndaravverkning, (153 ha 2022)

Virkespriserna i våra närregioner har varit fortsatt höga och noteringar om ytterligare höjningar aviserades under hösten. Även på Åland kunde skönjas en viss höjning av virkespriserna. Medelrotpriset för Åland 2020-2022 sjönk till 16,33 € jämfört med 16,36 € föregående treårsperiod, (2019-21)

Sålda virkesmängder från Ålands skogar

Sålda virkesmängder (m³) från Ålands skogar kommunvis 2019 - 23

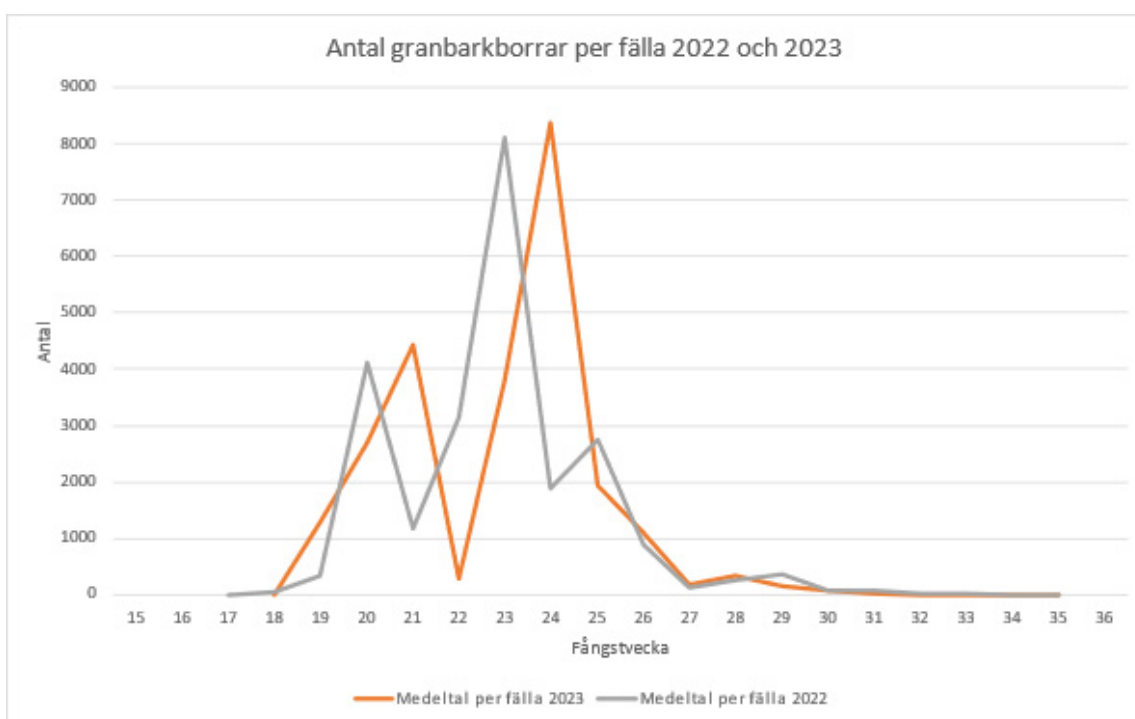
	2019	2020	2021	2022	2023
Kommun	m3	m3	m3	m3	m3
Brändö	75	621	708	1370	105
Eckerö	34736	39023	32070	29738	25865
Finström	75506	54545	53038	34831	36949
Föglö	7545	8972	21455	15029	16175
Geta	23606	17952	18518	15162	18190
Hammarland	67440	42640	39409	43842	29081
Jomala	102807	71170	58984	51602	34367
Kumlinge	688	607	1486	3377	202
Lemland	70049	55803	37867	28191	29438
Lumparland	10527	12457	11501	5059	9562
Mariehamn	137	1002	166	166	1103
Saltvik	47467	51751	38165	24080	28227
Sottunga	766	1150	586	361	319
Sund	46836	43500	29266	35316	22219
Vårdö	10011	7033	6733	8634	8235
	498196	408226	349952	296758	260037

Granbarkborren

Landskapsregeringens svärmnings- och populationsövervakning visar fortsättningsvis höga populationer av granbarkborre. I fält har vi ändå kunnat konstatera mindre skadeangrepp jämfört med tidigare år. Sommaren 2023 var inledningsvis varm och torr som resulterade

i stressade granar och därmed mer mottagliga för angrepp. I juli - augusti var det mer nederbörd som gjorde att svärmningarna mattades av och granbarkborrefångsterna minskade i fällorna. Fällorna 2023 var utplacerade i Eckero, Torp och Kyrkoby samt Jomala Överby.

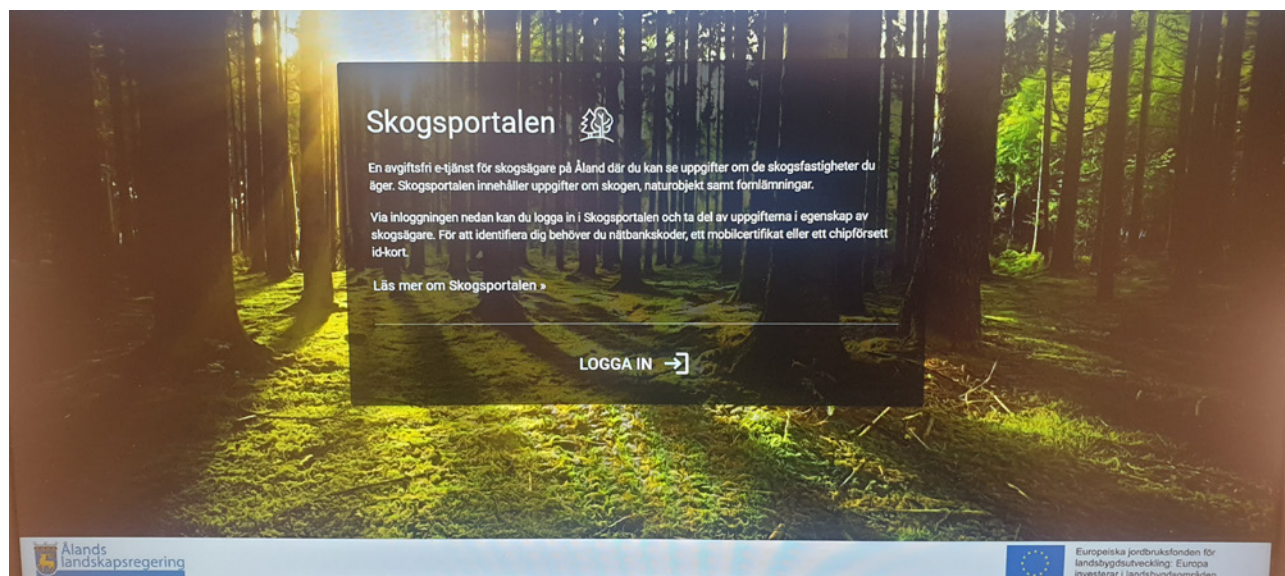
Skogsbruksplanering

Föreningen har åter igen kommit i gång med skogsbruksplaneringen. Färska uppgifter från Landskapsregeringens skogsportal ger oss möjlighet att planera skogarna utgående från tillförlitligt skogsdatamaterial. I år färdigställdes ungefär 10 st skogsbruksplaner med en totalareal omfattande ca 1100 ha.

Skogsbruksplanen ger uppgifter om beståndets ålder, volym, sortimentsfördelning samt förslag till åtgärd på respektive figur. Fornminnen, livsmiljöer och fredade områden förs in för att kunna notera dessa vid olika åtgärder i skogen.

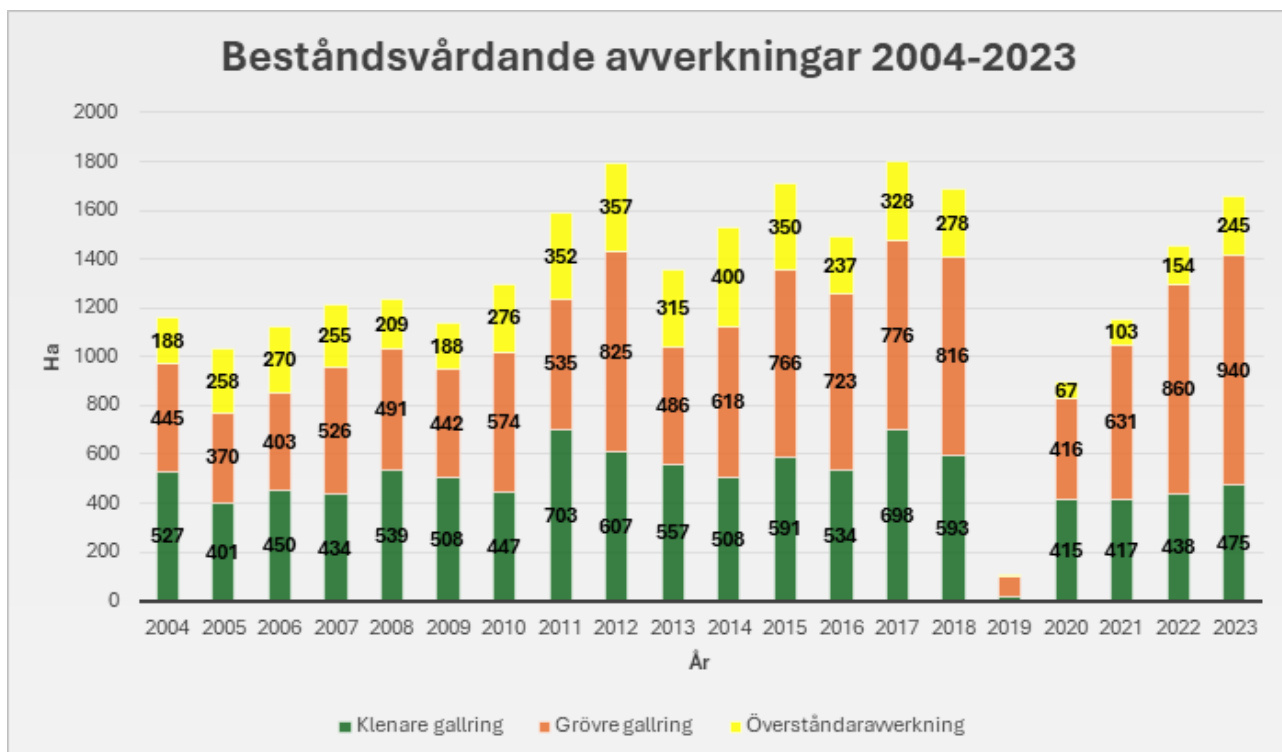
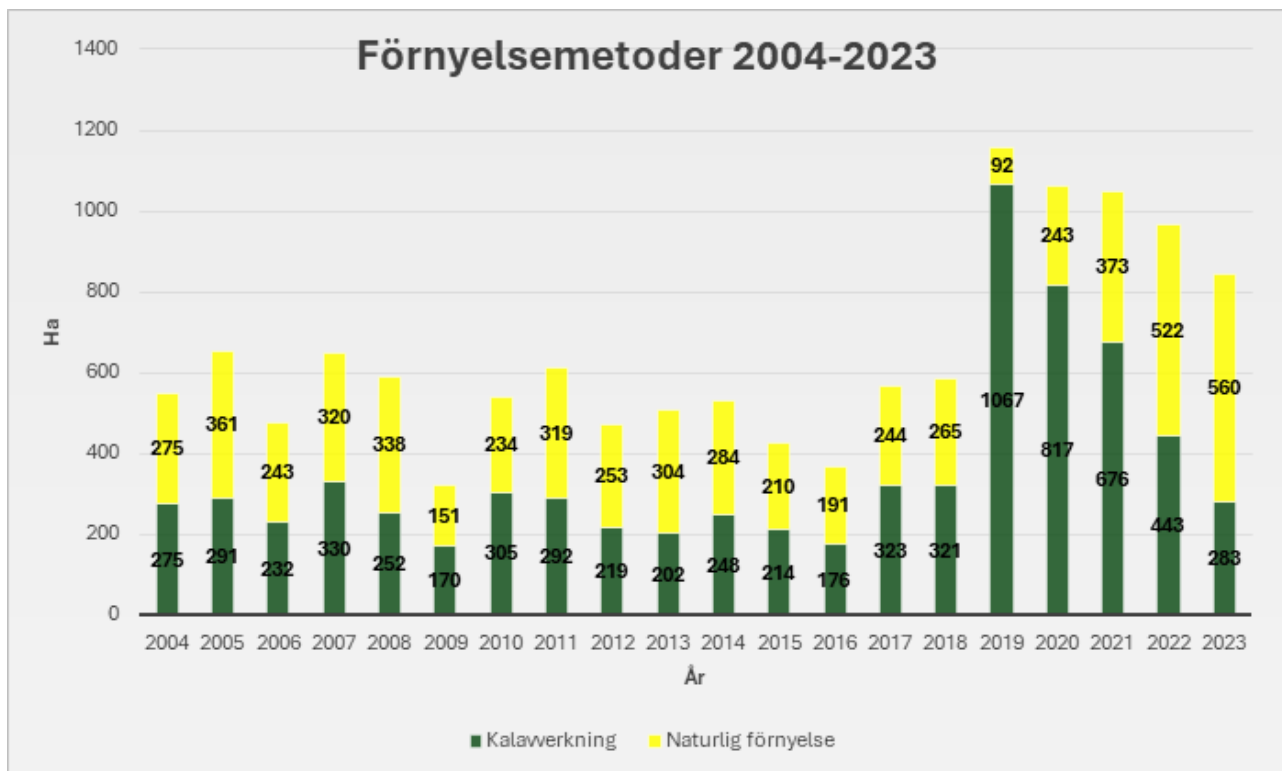

I en skogsbruksplan delas skogsbeståndet in i figurer där man bl.a. kan avläsa olika förslag till åtgärder i skogen.

I Landskapets skogsportal kan du se uppgifter om de skogsfastigheter du äger. Skogsportalen, som togs i bruk under året, innehåller uppgifter om skogen, naturobjekt samt fornlämningar. Avsikten med en egen skogsportal

är att kunna anpassa innehållet för åländska särförhållanden som åländsk lagstiftning, ärendehantering och biotoper.

Ålands skogsvårdsförening

Jomalagårdsväg 16 - 5, 22150 Jomala

Tel. 329 636

fornamn.efternamn@landsbygd.ax

www.skogsägarna.ax